

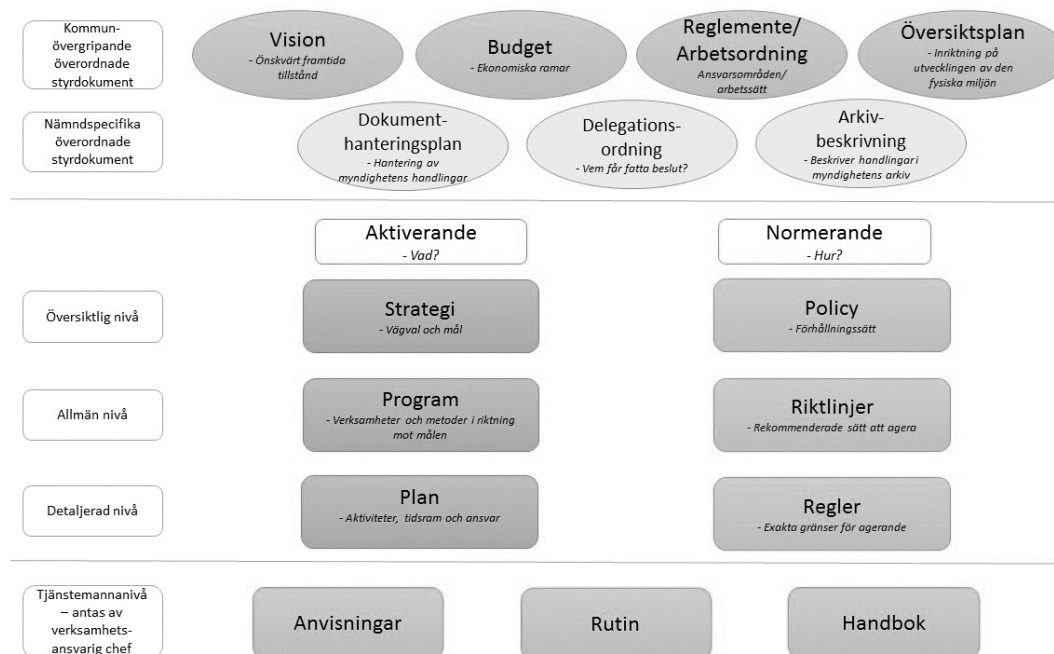
POLICY FÖR

VA

Antaget av	Kommunfullmäktige
Antaget	2019-05-06, § 77
Giltighetstid	Tills vidare
Dokumentansvarig	VA-chef

Håbo kommuns styrdokumentshierarki

Diarienummer

TN 2019/00072 nr 493

Gäller för

"[Ange för vilka verksamheter detta styrdokument gäller]"

Tidpunkt för aktualitetsprövning

"[Ange datum för senaste aktualitetsprövning]"

Ersätter tidigare versioner

"[Ange datum och § för antagande av tidigare versioner]"

Relaterade styrdokument

"[Ange relaterade styrdokument]"

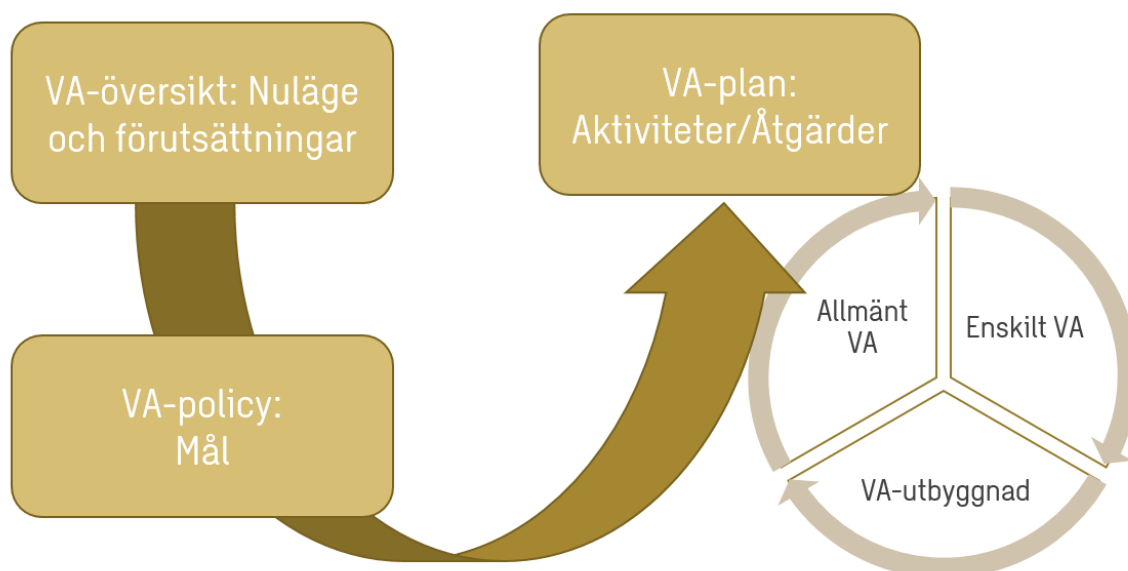
VA-planering i Håbo kommun

I Håbo kommun finns idag drygt 21 000 invånare. Av dessa är ungefär 20 000 personer bosatta inom det allmänna VA-verksamhetsområdet medan omkring 1000 personer har enskild vatten- och avloppsförsörjning. Det finns också ett avtal med Enköpings kommun som innebär att Håbo kommun försörjer 250 fastigheter i Enköping med vatten och hanterar spillvattnet. Enligt kommunens vision - Vårt Håbo 2030 - finns det 25 000 invånare år 2030. Ökningen förväntas huvudsakligen ske inom det allmänna VA-verksamhetsområdet.

Håbo kommun är helt självförsörjande med både vatten- och avlopp genom egna anläggningar. I kommunens norra delar finns ett vattenverk och ett avloppsreningsverk (Skokloster) som försörjer ca 2000 personer. I kommunens södra delar finns ett vattenverk och ett avloppsreningsverk (Bålsta) som försörjer ca 18 000 personer. Både i Skokloster- och Bålsta vattenverk används ytvatten (sjöar) för dricksvattenproduktion. De som är bosatta utanför det allmänna VA-verksamhetsområdet har egna anläggningar för vatten och avlopp. Dessa kan vara gemensamma för flera hushåll/fastigheter.

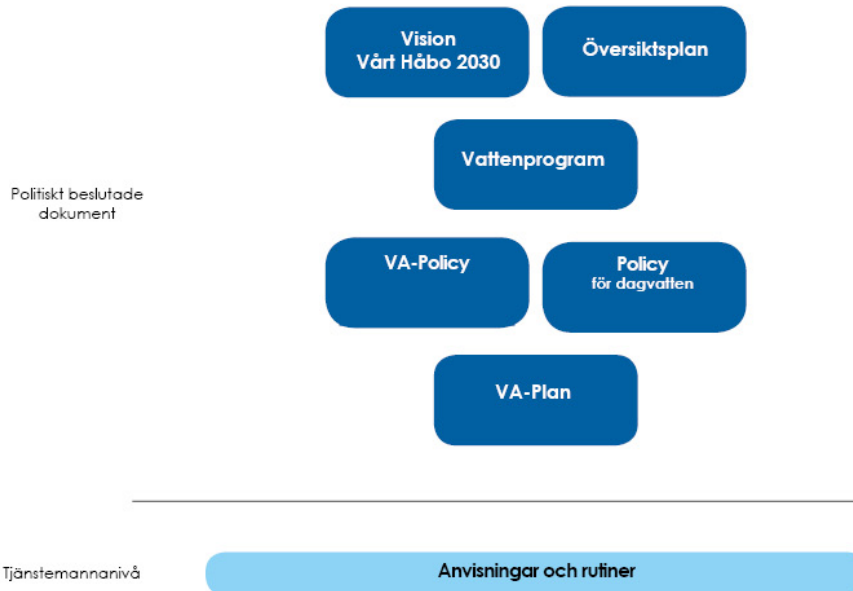
VA-policyns syfte

VA-policyn följer Havs- och Vattenmyndighetens *Vägledning för kommunal VA-planering*. Policyn är en del i arbetet med kommunens VA-plan med syftet att nå en trygg och hållbar VA-försörjning. Arbetet med VA-policyn har föregåtts av en VA-översikt där kommunens nuläge och förutsättningar identifierats. Policyn utgör utgångspunkt för det fortsatta arbetet med kommunens VA-planering. En politiskt beslutad VA-policy ger en grund både för hur det dagliga och det mer långsiktiga arbetet i Håbo kommun ska bedrivas såväl inom som utanför allmänt VA-verksamhetsområde.

Policyn har tagits fram av en bred tjänstemannagrupp med utgångspunkt i politikernas mål och ambitioner med kommunens VA-försörjning. Den utgörs av sex övergripande förhållningssätt inom planering, kommunikation, dricksvattenförsörjning, spillvattenhantering, kretslopp och ekonomi. Dessa konkretiseras med ett antal förtydliganden.

Bilden visar hur VA-policyn förhåller sig till andra styrdokument. Eftersom en särskild policy för dagvatten nyligen beslutats i kommunen ligger denna tills vidare kvar som ett eget dokument. Dagvattenpolicyn och VA-policyn kommer på sikt att arbetas om till ett gemensamt dokument.

Längst ned i detta dokument finns en ordlista som förklarar olika begrepp inom vatten- och avloppsförsörjning.

Antagande, översyn och aktualitetsprövning

VA-policyn antas av kommunfullmäktige. Dokumentet följer de riktlinjer för styrdokument som är beslutade i kommunen. I dessa ingår en årlig aktualitetsprövning samt en översyn varje mandatperiod.

Policy

- 1 Håbo kommun ska ha en gemensam och tydlig planering för utveckling av VA-försörjningen i hela kommunen och de förutsättningar som påverkar denna utveckling
- 2 Håbo kommun ska ha god kommunikation om dricksvatten och avloppsvatten
- 3 Håbo kommun ska säkerställa leverans av dricksvatten av god kvalitet i tillräcklig mängd inom den allmänna vattenförsörjningen
- 4 Håbo kommun ansvarar för att hanteringen av spillvatten i de allmänna anläggningarna är robust och förbereds för att möta framtida krav
- 5 Håbo kommun ska aktivt verka för kretsloppslösningar genom att eftersträva avloppssystem där växtnäring och mullämnen kan tillgodogöras
- 6 Håbo kommun ska fatta långsiktigt ekonomiskt hållbara beslut avseende dricksvatten och avloppsvatten

Förtydliganden

1 Håbo kommun ska ha en gemensam och tydlig planering för utveckling av VA-försörjningen i hela kommunen och de förutsättningar som påverkar denna utveckling

1. Utvecklingen av den allmänna VA-anläggningen ska samverka med kommunens övriga planer och program.
2. När bebyggelse i grupp lokaliseras utanför fastställt verksamhetsområde för allmänt VA ska VA-utredning genomföras.
3. Det ska finnas en aktuell bedömning av vilka områden med enskild VA-försörjning som ska införlivas i det allmänna VA-verksamhetsområdet och när och hur områdena ska hanteras i väntan på VA-utbyggnad.
4. Det ska finnas en aktuell bedömning av vilka områden som ska fortsätta ha enskild VA-försörjning.
5. Vid handläggning av förhandsbesked och bygglov ska det klarläggas att VA-försörjningen kan lösas ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt idag och på lång sikt. Framtida klimatförändringar ska vägas in i bedömningen. Påverkan på vattenkvaliteten (grund- och ytvatten) från avloppsvatten ska minimeras.

2 Håbo kommun ska ha god kommunikation om dricksvatten och avloppsvatten

6. Håbo kommun ska verka för ökad kunskap hos invånare, verksamhetsutövare och hos kommunens tjänstemän om människans påverkan på grundvatten och ytvatten.
7. Håbo kommun ska tydligt kommunicera till allmänheten var VA-försörjningen är allmän, var allmän VA-försörjning ska byggas ut, och var VA-försörjningen är enskild.
8. Håbo kommun ska tydligt kommunicera till allmänheten när den allmänna VA-försörjningen ska byggas ut samt vad det innebär för fastighetsägaren, både i väntan på utbyggnad och när utbyggnad sker.
9. Håbo kommun ska ha en god kommunikation med lantbruket och dess aktörer för att möjliggöra att näringsämnen och mullämnen från avloppsprodukter kan tillgodogöras.

3 Håbo kommun ska säkerställa leverans av dricksvatten av god kvalitet i tillräcklig mängd inom den allmänna vattenförsörjningen

10. De allmänna dricksvattenanläggningarna ska ha god funktion så att distribution av dricksvatten av god kvalitet i tillräcklig mängd är säkerställd.
11. Den allmänna vattenförsörjningen ska vara tryggad genom att det finns fler än ett alternativ till vattenförsörjning. Detta säkerställer leverans av dricksvatten även vid driftsstörningar.
12. Kommunens allmänna vattentäkter ska ha ett skydd som säkerställer vattnets kvalitet.
13. Kommunen ska kartlägga möjliga framtida allmänna råvattentäkter och, där det finns ett behov, säkerställa ett långsiktigt skydd för kommande generationer.
14. Distribution av dricksvatten ska vara säkerställd även vid allvarliga samhällsstörningar.

4 Håbo kommun ansvarar för att hanteringen av spillvatten i de allmänna anläggningarna är robust

15. Det allmänna spillvattennätet ska inte ta emot vatten eller förororeningar som inte är av hushållskaraktär utan att särskilt avtal upprättats.
16. Andelen tillskottsvatten till spillvattennätet ska minimeras för att undvika onödig belastning på de allmänna spillvattenanläggningarna och problem med bräddning.
17. Utsläpp av obehandlat spillvatten ska inte ske från de allmänna spillvattenanläggningarna vid normal drift.
18. Funktionen i de allmänna spillvattenanläggningarna ska säkerställas för att möjliggöra en miljö- och hälsomässigt godtagbar rening av spillvatten även vid utbyggnad och prognosticerad befolkningsförändring.

5 Håbo kommun ska aktivt verka för kretsloppslösningar genom att eftersträva avloppssystem där växtnäring och mullämnen kan tillgodogöras

19. Håbo kommun ska verka för att system ska finnas för omhändertagande av kretsloppsprodukter från avlopp.
20. Håbo kommun ser positivt på initiativ till kretsloppslösningar.
21. Avloppssystem som möjliggör återföring av stor andel näringsämnen och mullämnen från avloppet i en form som kan tillgodogöras ska uppmuntras vid nya eller ändrade enskilda avloppsanläggningar.

6 Håbo kommun ska fatta långsiktigt ekonomiskt hållbara beslut avseende dricksvatten och avloppsvatten

22. Planer för investeringar och reinvesteringar ska baseras på förväntad befolkningsutveckling och förändringsanalyser som ligger 10 år fram i tiden och i övrigt harmoniserar med kommunens översiktsplan. Där det är motiverat ska åtgärder som genomförs på den allmänna VA-anläggningen stödja ett långsiktigt perspektiv på 50 år.
23. Det allmänna VA-verksamhetsområdet ska vara tydligt uppdelat mellan dricksvatten, spillvatten och dagvatten och det ska vara tydligt vilka gränser som utgör VA-verksamhetsområdet.
24. Det ska finnas en förnyelseplan för befintligt ledningsnät, VA-verk och övriga anläggningar som baseras på god kunskap om ledningsnätets befintliga skick och prognoser om olika anläggningars förväntade livslängd.

Ordlista

Allmän VA-försörjning/anläggning	Anläggningar för vatten eller avlopp som kommunen äger eller har rättsligt bestämmande över och som har anordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt lagen om allmänna vattentjänster (LAV).
Avloppsvatten	Avloppsvatten är samlingsnamn för spillvatten, dagvatten (från detaljplanelagt område) samt dräneringsvatten.
Bräddning	Orenat spillvatten leds ut till recipient då inflödet i en VA-anläggning (till exempel ledning, pumpstation eller avloppsreningsverk) överstiger anläggningens kapacitet.
Bebyggelse i grupp	Definieras av Håbo kommun som ett område utanför allmänt VA-verksamhetsområde med 15 bostäder eller fler där avståndet mellan bostäderna är 100 meter eller mindre. Definitionen har koppling till 6§ i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.
Dagvatten	Ytligt avrinnande regn- och smältvatten samt dräneringsvatten. Dagvatten från gemensamma ytor inom detaljplanelagt område eller kyrkogårdsvatten ingår i avloppsvatten enligt definitionen för avloppsvatten ovan.
Detaljplan	Plan för hur mark och vatten ska användas inom ett avgränsat område, från enstaka fastighet till mindre stadsdel. Denna är juridiskt bindande.
Enskild VA-försörjning	En anläggning eller annan anordning för försörjning av vatten eller avlopp som kommunen inte äger. Enskilda anläggningar kan finnas för en enskild fastighet, för flera fastigheter tillsammans eller för samfälligheter och föreningar. En enskild VA-anläggning kan avse såväl ledningar som en lokal lösning för produktion av dricksvatten eller rening av avloppsvatten. En enskild VA-anläggning kan vara ansluten till det allmänna dricks- eller spillvattennätet via avtalsanslutning.
Grundvatten	Allt vatten som finns under markytan i den mättade zonen och som står i direkt kontakt med marken eller underliggande jordlager.
Hushållskaraktär	Enligt Håbo kommuns ABVA (Allmänna bestämmelser för användande av Håbo kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning) är VA-enheten inte skyldig att ta emot spillvatten vars innehåll i ej oväsentlig mån avviker från hushållspillvatten. VA-enheten kan i enskilda fall medge utsläpp i den allmänna avloppsanläggningen av avloppsvatten som i ej oväsentlig mån har annan sammansättning än spillvatten från bostäder (hushållspillvatten) vad gäller arten eller halten av

ingående ämnen. VA-enheten bestämmer därvid villkoren för utsläpp av såväl spill- som dagvatten.

Kretsloppslösning	En avloppsanläggning som förenklar återföring av de näringsämnen och/eller mullämnena som finns i spillvattnet. En kretsloppslösning kan se ut på många olika sätt. I vissa fall kan avloppsvattnet från toaletten ledas bort i ett eget system (tex till en sluten tank), medan bad-, disk-, och tvättvattnet leds bort i ett annat system (tex en markbädd). Toalettvattnet innehåller stor andel av de näringsämnen som finns i avloppsvattnet.
Recipient	Sjö, å, hav eller grundvatten som avloppsvatten avleds till.
Spillvatten	Avloppsvatten från hushåll och industrier (inkluderar inte dagvatten). Spillvatten från hushåll består av toalett-, bad-, disk- och tvättvatten.
Tillskottsvatten	Vatten i spillvattenförande avloppsledning som inte är spillvatten, d.v.s. dag, drän- eller grundvatten som läckt in i spillvattenledningen.
VA-anläggning	En anordning för att försörja en fastighet eller bebyggelse med vatten- och avlopp. I begreppet VA-anläggning ingår både ledningar och pumpar för transport av vatten och avlopp, samt anordningar för produktion av dricksvatten och rening av avloppsvatten.
VA-verksamhetsområde	Ett av kommunfullmäktige fastställt geografiskt definierat område, inom vilket kommunen är huvudman (ansvarig) för vatten- och/eller avloppsförsörjning. Inom verksamhetsområdet gäller VA-taxa.
VA-taxa	Anger den enskilde abonnentens VA-avgifter och består av anläggningsavgift och brukningsavgift. VA-taxan är i princip lika för alla VA-abonnenter (inom allmänt VA-verksamhetsområde) av en viss typ. Dock finns undantag där kommunen har rätt att ta ut en annan taxa.
Vattentäkt	Vattenförekomst som utnyttjas för vattenförsörjning.
Verksamhetsområde	Geografiskt område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning.
Ytvatten	Begreppet omfattar sjöar, dammar, åar, floder, kanaler och kustvatten.